

SKARLATINA

Skarlatina – tai ūmi infekcinė liga, kurios požymiai labai panašūs į anginos, tačiau išsiskiria tik jai būdingu bėrimu. Skarlatiną, anginą, pūlingas odos infekcijas sukelia tos pačios šeimos bakterijos, vadinamos streptokokais. Šios bakterijos ypatingos tuo, kad patekusios į organizmą apsigyvena nosiaryklėje ir ne visada sukelia ligą.

Kodėl ir kaip užsikrečiama skarlatina? Skarlatina galima užsikrėsti ne tik kartu su oru įkvėpus bakterijų, bet ir per nešvarias rankas ar maistą.

Nors skarlatina gali susirgti įvairaus amžiaus žmonės, tačiau dažniausiai ja serga vaikai. Taip yra todėl, kad žmogaus imunitetas ir natūrali mikroflora formuojasi organizmui augant. Susidūrus su įvairiais mikroorganizmais, daugeliui jų išsivysto imunitetas, todėl vyresnio amžiaus žmonės dažniausiai imunitetą skarlatinai jau turi. Vaikai iki 2 m. amžiaus šia infekcine liga taip pat serga retai, nes juos saugo iš mamos gauta imuninė apsauga.

Svarbu žinoti, kad skarlatina galima užsikrėsti ne tik kartu su oru įkvėpus bakterijų, bet ir per nešvarias rankas ar maistą. Skarlatiną sukeliančios bakterijos į aplinką patenka sergančiajam ar sveikam bakterijų nešiotojui kosint, čiaudint ar kalbant ir nusėda ant įvairių namų apyvokos daiktų, taip pat maisto.

Skarlatinos požymiai. Pirmieji skarlatinos požymiai pasireiškia praėjus inkubaciniam periodui, kuris trunka 1–7 d. ir yra bendro pobūdžio: staiga pakyla aukšta temperatūra (38 °C ir didesnė); skauda gerklę, galvą, pilvą; pykina; vemiami. Praėjus dviem dienoms, liežuvis nusidažo avietine spalva, atsiranda skarlatinai būdingas bėrimas.

Kūną išberia smulkiais raudonais taškeliais, kuriems susiliejus, oda tampa panaši į nudegintą saulėje. Berti pradeda nuo kaklo, krūtinės ir per kelias dienas bėrimas išplinta po visą organizmą. Skarlatinos bėrimui būdinga tai, kad oda aplink burną lieka nepažeista, o po kelių savaičių dideliais plotais ima luptis delnų ir padų oda.

Kodėl skarlatina pavojinga ir kaip ji gydoma? Negydoma skarlatina gali sukelti sunkių sveikatos sutrikimų. Dažniausiai pažeidžiami inkstai ir širdis. Sergant skarlatina svarbūs du dalykai: laiku pradėti gydymą ir išgerti visą vaistų kursą (jokiais būdais nenutraukti!). Pagrindinis ir labai efektyvus vaistas nuo skarlatinos – antibiotikai. Tačiau dėl nesaikingo ir netaisyklingo jų vartojimo, jau dabar yra žinoma streptokokų, kurie yra atsparūs antibiotikams. Todėl būtina vaistus vartoti būtent taip, kaip paskyrė gydytojas, net jeigu vaikas jaučiasi gerai.

Kaip galima apsisaugoti nuo šios ligos? Deja, skiepų nuo skarlatinos nėra, todėl apsisaugoti nuo šios ligos sunku. Tačiau galima sumažinti riziką ja užsikrėsti ir susirgti, laikantis visų atsargumo priemonių. Tam, kad skarlatiną sukeliančių bakterijų nepatektų į organizmą, reikia: dažnai plauti rankas, neliesti jomis veido, nekišti daiktų į burną, nevalgyti ant žemės nukritusio maisto. Jei kuris šeimos narys serga skarlatina ar kitomis infekcinėmis ligomis, reikia dažnai vėdinti patalpas ir saugoti vaikus nuo artimo kontakto su sergančiuoju.

Taip pat skarlatina galima užsikrėsti ir namuose nuo šeimos narių, kurie patys šia liga neserga, tačiau į aplinką nuolat išskiria skarlatiną sukeliančias bakterijas. Tokiu atveju ištiriami visi šeimos nariai ir, nustačius bakterijų nešiotąją, jam skiriamas gydymas. Būkite budrūs ir jei vaikas ima skųstis, kad skauda gerklę ar pastebite bėrimą, nedvejodami kreipkitės į gydytoją. Jei gydytojas paskirs antibiotikų, prižiūrėkite, kad vaikas vaistus gertų tiksliai, kaip paskyrė gydytojas. Tai padės išvengti sveikatai pavojingos skarlatinos komplikacijų ir apsaugoti kitus vaikus.